

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут

МАУП
Кафедра Психології

Затверджено
Директор Північноукраїнського
інституту імені Героїв Крут

Віталій ГОІШЦЬ

2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
Психології
Протокол № № 1 від 28.08.2025 р.
В.о. завідувача кафедри

Олег МАКЛЮК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЧНИЙ СПЕЦПРАКТИКУМ ПО СПЕЦКУРСАМ»

спеціальності:

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

Бакалавр

(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

«Психологія»

(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-

(за наявності)

(назва спеціалізації)

Розробник (-и) си­ла­бу­су нав­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Ни­зо­вець О. М., кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії

Ви­к­ла­дач:

Ни­зо­вець О. М., кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії

Си­ла­бус роз­гля­ну­то на за­сідан­ні ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії

Про­то­кол № 1 від 28.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Психологічний спецпрактикум по спецкурсам
Шифр та назва спеціальності	053 Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредитів/120 год. Лекції: 20 год. Практичні заняття: 20 год. Самостійна робота: 80 год.
Термін вивчення дисципліни	VIII семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://chern.maup.com.ua/silabusi-obov-jazkovih-navchalnih-disciplin-psihologija-pershij-bakalavrskij-riven/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

П.І.Б. викладача	Низовець Олена Миколаївна
Науковий ступінь	Кандидат психологічних наук
Вчене звання	-
Посада	Доцент кафедри Психології
Дисципліни, які викладає НПП	Вікова психологія та педагогіка, Психологічне консультування, Психодіагностика, Кризова інтервенція
Напрями наукових досліджень	Психологія
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0002-2601-7869 Профіль Google Академія: https://www.webofscience.com/wos/woscc/fullrecord/WOS:001401290100008
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	lena-nik75@ukr.net
Контактний тел.	+380508479188
Портфоліо викладача на сайті кафедри	https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2025/09/2025-26_nizovec_o.m.-portfolio.pdf

Анотація курсу. Вивчення курсу «Психологічний спецпрактикум по спецкурсам» має особливе значення і забезпечує студентів знаннями основ практичного застосування психологічних методів і технологій в різних областях діяльності психолога, а також формує навички та вміння: проведення психологічного обстеження з використанням сучасних методів діагностики; аналізу, інтерпретації та узагальнення результатів психологічних досліджень; розроблення та реалізації програм психологічної корекції, розвитку та профілактики; використання психологічних знань в консультуванні, навчальній та реабілітаційній роботі; дотримання професійної етики в процесі практичної діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес і результати практичного застосування психологічних знань, методів і технологій в різних областях професійної діяльності психолога, спрямованих на діагностику, корекцію, профілактику, розвиток і підтримку психологічного добробуту окремих осіб і груп.

Метою курсу є формування у студентів вищих навчальних закладів системи знань, умінь і практичних навичок щодо використання сучасних психологічних методів і технологій у діагностичній, корекційній, консультативній, профілактичній та тренінгової роботи, забезпечення інтеграції теоретичних знань з різних галузей психології в практичну діяльність.

Завдання навчальної дисципліни:

Познайомитися з основними видами і напрямками фахової психологічної практики; оволодіти сучасними методами психологічної діагностики в різних галузях (освітній, медичній, організаційній, соціальної та ін); навчитися планувати і проводити психологічне обстеження, підбирати адекватні методи у відповідності з запитом; придбати навички інтерпретації результатів дослідження та формулювання психологічного висновку; оволодіти методами психологічної корекції, розвитку та профілактики; розвинути вміння проводити індивідуальне та групове консультування; сформувати навички організації та проведення тренінгів; розвинути вміння дотримуватися етичних норм і принципів в роботі психолога.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни "Патопсихологія" ґрунтується на знаннях і вміннях, отриманих студентами при вивченні таких дисциплін: "Загальна психологія", "Вікова психологія", "Психологічне консультування", "Психодіагностика", "Психокорекція", "Соціальна психологія", "Патопсихологія", "Методологія та організація наукових досліджень". Знання та вміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни "спеціальна Психологічна практика на спецкурсах", сприяють успішному вивченню студентами вищих навчальних закладів ряду інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь, зокрема: "Психологічна реабілітація" - застосування коригувальних і підтримують методів в роботі з різними категоріями клієнтів; "Психологія кризових станів" - діагностика, підтримка і сприяння в ситуаціях емоційного і життєвої кризи; "Психологія управління" - використання психологічного інструментарію кадрової роботи та менеджменті; "Клінічна психологія" - інтеграція знань для роботи з особами з психічними та поведінковими розладами; "Психологія спорту, освіти і організацій" - застосування діагностичних, консультативних та навчальних методів в спеціалізованих областях; "Методи і техніки психотерапії" - розвиток практичних навичок психотерапевтичного впливу; "Психопрофілактика і Психогігієна" - використання знань для запобігання емоційного вигорання і поліпшення психологічного благополуччя.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні)	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК4. Здатність самостійно збирати та критично

компетентності (СК)	<p>опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p>
Результати навчання	<p>ООП 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ООП 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити незалежні висновки на основі результатів власного дослідження та аналізу літературних джерел.</p> <p>ООП 5. Вибирати і застосовувати валідні і надійні психодіагностичні інструменти (тести, опитувальники, проективні методи і т. д.) для психологічних досліджень і технологій психологічної допомоги.</p> <p>ООП 6. Сформулюйте мету та завдання дослідження, оволодійте навичками збору первинного матеріалу, дотримуйтесь процедури дослідження.</p> <p>ООП 7. Обміркувати і критично оцінити достовірність отриманих результатів психологічного дослідження, сформулювати аргументовані висновки.</p> <p>ООП 8. Представляти результати власного дослідження усно/письмово фахівцям і неспеціалістам.</p> <p>ООП 16. Знати, розуміти і дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p>

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин, включаючи			Методи навчання/оцінки
		л е к ц і ї	Практичні заняття	Самоїйна роботу	
8 -й семестр					Методи навчання: вербальні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); інтерактивні методи (аналіз ситуації, дискусії, диспути, полеміка; діалог, синтез думок; мозковий штурм; розвиток
Змістовний модуль 1. Особистість.					
Тема 1.	Дослідження властивостей нервової системи (сили процесів збудження, сили процесів гальмування і рухливості нервових процесів)	2	2	8	
Тема 2.	Дослідження типу темпераменту. Дослідження рис темпераменту.	2	2	8	
Тема 3.	Дослідження рис характеру.	2	2	8	

Тема 4.	Дослідження психічних станів.	2	2	8	навичок; ситуаційне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінка участі в дискусіях, інші інтерактивні методи навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, есе); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-листування); метод самоконтролю і самооцінки; оцінка кейсових завдань.
Тема 5.	Дослідження самооцінки особистості.	2	2	8	
Змістовий модуль 2. Когнітивна сфера.					
Тема 6	Дослідження сприйняття і типів сприйняття.	2	2	8	
Тема 7	Дослідження пам'яті та її типів.	2	2	8	
Тема 8	Дослідження властивостей уваги.	2	2	8	
Тема 9	Дослідження уяви.	2	2	8	
Тема 10	Дослідження мислення.	2	2	8	
Модульна тестова робота					
Всього:		20	20	80	
Форма контролю: іспит					

Технічне обладнання та/або програмного забезпечення – офіційний сайт МАУР:

<http://maur.com.ua> У навчальному процесі використовуються навчальні класи, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекцій і семінарів з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань вимагає доступу до інформації з Інтернету, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми і методи контролю.

Контроль успішності студентів ділиться на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять, метою яких є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, вміння

застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань і т. д. Можливості поточного контролю надзвичайно широкі: мотивація до навчання, стимулювання навчально-пізнавальної активності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання і т. д.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають постійному контролю:

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до відповідального;
- систематична робота на семінарських заняттях, активність при обговоренні питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації занять;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (заліки, контрольні, творчі роботи, есе тощо);
- підготовка тез, коротких викладів навчальних чи наукових текстів;
- самостійне вивчення тем;
- Контроль успішності учнів ділиться на поточний і підсумковий.

- **Методи поточного контролю:** усний контроль (опитування, бесіда, звіт, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, есе, виклад матеріалу по заданій темі в письмовій формі і т. д.); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання і вимог. Таблиця розподілу балів, отриманих студентами

Теми	Поточний контроль знань										Модульні тести	Іспит	Загальна кількість балів
	Те ма 1	Те ма 2	Те ма 3	Те ма 4	Те ма 5	Те ма 6	Те ма 7	Те ма 8	Те ма 9	Тема 10			
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	20	40	100
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

Таблиця містить інформацію про максимальних балів за кожен вид навчальної роботи студента.

При оцінюванні засвоєння кожної теми для поточної навчальної діяльності студента виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінки з відповідної дисципліни.

Критерії оцінки результатів навчання студентів і розподіл одержуваних ними балів регламентуються Положенням про оцінювання академічних досягнень студентів ПАТ "ВНЗ "МАУП".

Модульне управління. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни "Академічні дослідження" проводиться у письмовій формі, у формі тестування, а саме тестів закритої форми: тест-альтернативний, тест-заочний.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни "Академічні дослідження":

При оцінці модульної тестової роботи враховуються обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка "відмінно" (A) виставляється за правильне виконання усіх завдань (або понад 90% всіх завдань);
  - оцінка "добре" (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
  - оцінка "добре" (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
  - оцінка "задовільно" (D) ставиться, якщо 60% запропонованих завдань виконано правильно;
  - оцінка "задовільно" (E) ставиться, якщо більше 50% запропонованих завдань виконано правильно;
  - оцінка "незадовільно" (FX) ставиться, якщо виконано менше 50% завдань.
- Відсутність у модульної контрольної роботи - 0 балів.

Наведені вище оцінки перетворюються у рейтингові бали наступним чином:

- "A" - 18-20 балів;
- "B" - 16-17 балів;
- "C" - 14-15 балів;
- "D" - 12-13 балів.
- "E" - 10-11 балів;
- "FX" - менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Психологічний спецпрактикум по спецкурсам» є обов'язковою формою оцінки результатів навчання студента. Воно здійснюється в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному навчальною програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту. Студент допускається до підсумкового контролю за умови, що він виконав всі види робіт, зазначені в таблиці.

Підсумкова (семестрова) оцінка з дисципліни, за якою передбачений іспит, формується з двох складових: результатів (оцінки) поточного контролю; екзаменаційної оцінки.

Максимальна кількість балів за поточний контроль - 60, за екзамен - 40.

Мінімальна сума, на яку іспит вважається зданим, становить 25 балів.

Оцінка за поточний контроль формується як сума рейтингових балів, отриманих студентом під час семінарів/практичних занять, і заохочувальних (при наявності) балів.

Після оцінювання відповідей студента на іспиті викладач підсумовує бали, отримані за поточні контрольні заходи, і бали за іспит для отримання підсумкової оцінки за курс.

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальної кількості балів	Критерії
Відмінно	30-40	Завдання виконано якісно; студент набрав максимальний бал при оцінюванні теоретичних знань.
Добре	20-29	Завдання виконано якісно і з досить високою часткою правильних відповідей.
Задовільно	10-19	Завдання виконано із середньою кількістю правильних відповідей; студент продемонстрував теоретичні знання зі значними помилками.
Незадовільно	0-9	Завдання не виконано; студент продемонстрував теоретичні знання з серйозними помилками.

Оцінка додаткових (індивідуальних) видів освітньої діяльності. Додаткові (індивідуальні) види освітньої діяльності включають участь абітурієнтів у наукових конференціях, наукових товариствах і проблемних групах, підготовку публікацій і т. д. понад

завдань, встановлених відповідною навчальною програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри претендентам, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів освітньої діяльності, можуть бути нараховані заохочувальні (бонусні) бали за певний освітній компонент.

Заохочувальні бали не є нормативними і не включаються в таблицю розподілу отриманих студентами балів і основну шкалу системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для нарахування заохочувальних балів лише за один найбільш значимий освітній компонент.

Загальна кількість балів, набраних студентами за виконання завдань для самостійної роботи, є однією із складових академічної успішності навчальної дисципліни. Самостійна робота по кожній темі у відповідності з робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінки знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми контролю: поточний контроль, заснований на виконанні практичної роботи; поточний контроль засвоєння знань, заснований на оцінюванні усних відповідей на питання, повідомлень, звітів і т. д. (на практичних (семінарських) заняттях); індивідуальний або колективний проект, що вимагає формування практичних навичок і умінь студентів (вибіркова форма); вирішення ситуаційних завдань; конспект, складений за самостійно досліджуваної теми; тестування, виконання письмового тесту; проекти статей, тез виступів та інші публікації, інші форми, сприяють повному засвоєнню освітньої програми і послідовному розвитку навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінки результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна оціночна шкала national та ECTS

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Загальна кількість балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
		Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), стажування	зараховано/незараховано
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		

35 – 59	FX	незадовільно з можливістю перескладання	незараховано незадовільно з можливістю перескладання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

- регулярно відвідувати лекції і практичні заняття;
- систематично і активно працювати на лекціях і практичних заняттях;
- надолуження пропущених занять;
- виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, у повному обсязі і з належною якістю;
- виконувати контрольну та іншу самостійну роботу;
- дотримуватися норм академічного поведінки та етики.

Курс " Психологічний спецпрактикум по спецкурсам " передбачає освоєння і дотримання принципів етики і академічної сумлінності, зокрема, орієнтацію на запобігання плагіату в будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації повинні бути оригінальними і авторськими, не перевантаженими цитатами, які повинні супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Розглядаються порушення академічної доброчесності: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, копіювання, обман, підкуп, упереджена оцінка.

Оцінка студента орієнтована на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, здатних розвинути практичні навички і вміння, за що можуть нараховуватись додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують підтримку дисципліни: конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення практичних (семінарських) занять та методичні рекомендації для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів з навчальної дисципліни " Психологічний спецпрактикум по спецкурсам ".

Рекомендовані джерела інформації.

Основні :

1. Бошняк В. Ф. Психологічний спецсеминар за екстремальної та кризової психології: курс лекцій. Х.: НУЧЗУ, 2021. 76 с.

2. Волошин П. В. Стратегія захисту психічного здоров'я населення України: сучасні можливості та перешкоди / П. В. Волошин, Н.Про. Марута // Український вісник психоневрології. 2015. Т. 23, випуск 1 (82). С. 5 - 11.

3. Карамушка Л. М., Тыченко М. Е. Методи вивчення психологічних особливостей професійної кар'єри: психологічний практикум. Київ: Інститут психології ім. Р. С. Костюка НАПН України, 2023. 46 с.

4. М'ясоїд П. Курс загальної психології: у 2 т. Т. 1: навчально-методичний посібник. Київ: Алерта, 2019. 496 с.

5. Практикум з загальної психології: методичні рекомендації до практичних занять Р691 з курсу "Практичний курс загальної психології" для абітурієнтів першого (бакалаврату) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія" / укладач Т. Д. Мостова. Одеса, 2023. 32 с.

6. Практикум з психології: навчально-методичний посібник / О. О. Резван, Н. С. Моргунова, О. В. Кір'янова; Харків. Національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 157 с.

7. Спеціальний практикум по соціально-психологічного тренінгу. [Електронний ресурс]: електронна методика. рекомендації щодо проведення практичних занять та самостійної роботи для вступників на перший (бакалаврат) рівень вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія" / складено М. Е. Білової. Одеса: Одеський національний університет імені В. І. Мечникова, 2024. 30 стор. 0,5 МБ.

Додатково:

1. Варий М. Ю. Психологія: навчальний посібник / М. Ю. Варий. 2-е вид. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 288 с.

2. Онуфрієва Л. А., Чайковська О. М. Психологія міжособових стосунків і комунікації: навчальний посібник / укладачі Л. А. Онуфрієва, О. М. Чайковська. Кам'янець-Подільський: Видавництво Ковальчук О. В., 2021. 128 с.

3. Славина Н.С. Психологічне консультування: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавництво Ковальчук О. В., 2022. 180 с.

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені в. І. Вернадського – <https://www.nbuv.gov.ua/>

2. Google Scholar – <https://scholar.google.com/>

3. JSTOR – <https://www.jstor.org/> (частково безкоштовний) ScienceDirect – <https://www.sciencedirect.com/>

4. SpringerLink – <https://link.springer.com/>

5. Портал досліджень – <https://www.researchgate.net/>